

implementeres på andre EU-områder. Hvis det er tilfældet, skal sagen gennem Europaudvalget igen, og der skal igen være et flertal, der skal sige ja, hvis vi skal implementere andre satellitforsøg, der ikke kun påvirker danske fiskere, men EU-fiskere i det hele taget. Bemyndigelsen gælder altså alene i denne ene sag og ikke for noget andet? Det spørgsmål vil jeg gerne bede ministeren besvare.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Der er lidt i forlængelse af det sidste spørgsmål: Hvad er det egentlig, man bemyndiger ministeren til, når det drejer sig om satellitovervågning?

For mig at se er det altså ikke nok, at sagen vender i Europaudvalget. Jeg mener, at hvis der skal indføres satellitovervågning af fiskeri som en generel kontrolforanstaltning i forbindelse med regulering af det danske fiskeri, skal der fremsættes forslag om det her i Folketingssalen, og jeg vil gerne spørge ministeren: Betyder det her også, at man bare kan beslutte det i Europaudvalget?

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil sådan set meget gerne bekræfte fru Lene Espersens udlægning. Det er nemlig sådan – som de, der har fulgt debatten i Europaudvalget og fulgt den internationale debat i forbindelse med EU/Canada-konflikten, vil vide – at en af de ting, der var med til at løse den internationale konflikt, var nogle kontrolmuligheder, som omfattede en række elementer, f.eks. observatører om bord og forskellige andre ting, herunder satellitter.

Der står i den internationale aftale, at 35 pct. af bådene skal have satellitstyr om bord, og hvis danske fiskere ønsker at deltage i internationalt fiskeri, kender man på forhånd betingelserne. Det er de internationale aftaler, som lægges til grund her, og det er den bemyndigelse, der bliver givet ifølge lovforslaget, og intet andet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 175: Forslag til lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren.

Af landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 17/1 96).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Fiskeri er et internationalt erhverv, og Danmarks deltagelse i EU's fælles fiskeripolitik, EØS-aftalerne og fiskeriaftaler med tredjeverdenslande har krævet omstrukturering og tilpasning af den danske fiskerikapacitet, bl.a. gennem udtagning af fartøjer. Det siger sig selv, at dette har haft store socioøkonomiske konsekvenser for de lokalområder, hvor fiskerierhvervet har stor betydning, og jeg har forstået, at det også har haft stor indflydelse på, hvordan området kan overleve, og hvordan man kan tilpasse de nye muligheder, så man også kan give disse områder nogle nye perspektiver.

Derfor hilser vi i Socialdemokratiet med tilfredshed, at det foreslås at anvende EU-initiativet PESCA til at fremme omstillingen i de fiskeriafhængige områder. Vores mål må nu være at forsøge at gøre fiskerierhvervet til et erhverv med en fornuftig indtjening inden for de rammer, som markedet og de aftalte mindstepriser udstikker. Det lovforslag, vi her behandler, er et skridt i den rigtige retning mod den nødvendige strukturtilpasning, og derfor hilser vi det velkommen fra Socialdemokratiets side.

Vi vil også godt understrege, at siden 1987 er der som allerede nævnt sket en voldsom reduktion af fiskerflåden. Denne tilpasning skal videreføres i de kommende år, så vi i realiteten kan få skabt ligeværd mellem fangstmulighed og fangstkapacitet med en også for fiskerne rimelig økonomi, for det må netop være opgaven i dansk fiskeripolitik.

For at mindske smerten åbner lovforslaget mulighed for at give en engangsydelse til fiskere, der berøres af fartøjers udtagning, og netop dette spiller også en stor rolle, når det drejer sig om at lave bæredygtige områder, så det ikke bliver for enhver pris, man bare kan få lov til at hugge op. Samtidig ønsker vi at skabe en ny tilgang til erhvervet – både forstået som fornyelse af flåden og som tilgang af yngre mennesker til erhvervet, så det ikke kun udøves af ældre fiskere, men også af yngre fiskere.

Vi tror i Socialdemokratiet, at der må stilles krav om en forbedring af vilkårene i fiskerihavene for fiskevarernes landing, behandling og oplagring, så der bliver sammenhæng med de nødvendige foranstaltninger, som også findes om bord på moderne fiskerfartøjer. På den måde kan fisken håndteres ordentligt, og der kan være sikkerhed og et godt arbejdsmiljø om bord.

Vi tror, at når alle målsætningerne i det flerårige udviklingsprogram for den danske fiskerflåde og i de efterfølgende afsætnings- og forarbejdningsled kobles sammen, vil det give en god mulighed for at styrke det danske fiskeri. Socialdemokratiet er derfor positivt over for forslaget om at indføre en finansieringsordning for yngre fiskeres førstegangskøb af fartøj.

Lovforslaget tager også fat på et andet punkt, der er centralt, hvis fiskerierhvervet skal omstilles med succes, nemlig mulighederne for at give støtte til forskning og produktudvikling. Netop på dette område mener vi, det er meget, meget rimeligt, at der gøres en virkelig stor indsats, for det er her, der ligger nogle muligheder for at kunne give fiskerierhvervet et større løft, så det også kan give en større indtjening.

I Socialdemokratiet hilser vi med tilfredshed, at der fortsat kompenseres ved at støtte ophalingsspillene for det ekstraordinære slid på fiskerfartøjerne, når der fiskes fra den åbne strand, som vi ikke mindst kender det i det område, hvor jeg kommer fra.

Både med hensyn til fangstmetoder og med hensyn til produktudvikling og forarbejdning af fiskene er det alfa og omega, at vi indtager en plads som frontløber i den internationale konkurrence. Vi mener, at lovforslaget giver gode muligheder for det, og vi skal derfor anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Bodil Thrane (V):

Jeg vil gerne starte med at rose ministeren, fordi han med dette lovforslag vil gøre noget for

fiskerierhvervet i Danmark. Det er jo, som vi alle sammen ved, meget hårdt tiltrængt for såvel fiskerisektoren som for de mange lokalsamfund, der er afhængige af fiskeriet.

Lovforslaget indeholder efter min vurdering flere positive elementer. Det gælder bl.a. sigtet om at fremme strukturudviklingen i fiskerisektoren, fremme omstillingen i de fiskeriafhængige områder, fremme fornyelsen af fiskerflåden, forbedre fiskerikonsulentvirksomheden og tiltagene for at sikre unges tilgang til erhvervet.

Derudover er den regelforenkling, som forslaget også er udtryk for, absolut prisværdig; men det er lidt uforståeligt, at ministeren ikke tager skridtet fuldt ud og ligeledes inkorporerer ledsageforanstaltningerne for derved at få én samlet lov for området.

Men ud over de særdeles positive tiltag ser jeg desværre også en række problemer, og med hensyn til problemer af mere principiel karakter vil jeg gerne gentage det, jeg også sagde om det forrige lovforslag, når det drejer sig om den efterhånden rutinemæssige bemyndigelse til offentlige myndigheder til at krænke den private ejendomsret uden retskendelse: Jeg mener – og jeg gentager det gerne – at det er en omsiggribende uskik, der er på kant med de grundlovssikrede rettigheder. De i lovforslaget nævnte regler for tilpasning eller nedbringelse af fartøjskapaciteten i fiskeriet er vi heller ikke helt tilfredse med.

Et andet problem er de ganske betydelige magtbeføjelser, lovforslaget lægger op til at give ministeren og dermed embedsapparatet. Det gør sig bl.a. gældende ved støtte til de yngre fiskeres førstegangsetablering. Her får ministeren ret til at fastsætte bestemmelser angående uddannelse, egenkapital og krav til fartøjets alder og drift, som ansøgerne skal leve op til. Det er ret vide beføjelser, der her overgives til ministeren.

Som et eksempel på denne problematik vil jeg gerne nævne, at der i det forslag, der blev sendt til høring hos organisationerne, indgik en aldersgrænse på 10 år for de fartøjer, som yngre fiskere kunne få støtte til køb af. Ganske vist er denne aldersgrænse taget ud af det foreliggende lovforslag, men dermed er det jo ikke givet, at aldersgrænsen bliver sat højere op. Nu bliver det blot suverænt op til ministerens forgodtbefindende at fastsætte denne aldersgrænse og andre bestemmelser af afgørende betydning.

Vi finder denne form for carte blanche til ministeren og hans embedsapparat særdeles

uhensigtsmæssig. Den overgiver befolkningen og os som lovgivere til ministerens temperament og humør. Det skal fremgå langt mere klart og tydeligt af lovforslaget, hvilke bestemmelser der bliver administreret efter, og det nødvendiggøres yderligere af, at fiskerimyndighedernes afgørelse ikke kan ankes til nogen anden administrativ myndighed.

Et andet uheldigt element i lovforslaget er ministerens ønske om at nedsætte endnu et rådgivende udvalg. Etableringen af yderligere et udvalg synes fuldkommen overflødig, når det store antal af allerede eksisterende udvalg på fiskeriområdet tages i betragtning. I stedet for nedsættelse af yderligere udvalg måtte en sanering af eksisterende udvalg snarere være målet.

Lovforslagets nye foranstaltninger til støtte af yngre fiskeres førstegangsetablering finder vi som sagt i Venstre særdeles positive. Det er bydende nødvendigt, at der sikres en tilgang af unge til fiskeriet, så fiskerierhvervet og den selvstændighedskultur, det er udtryk for, ikke uddør med den nuværende generation af fiskere.

Jeg finder dog også, at der på dette område er nogle afgørende problemer i det fremsatte forslag, som bl.a. skyldes, at førstegangsetablering i fiskerierhvervet ofte sker i en glidende overgang, hvor unge fiskere starter med et mindre fiskerfartøj og derfor ikke kan oppebære en hel årsløn, og hvor de så supplerer deres indkomst ved at tage anden hyre. For at unge, energiske fiskere, der har etableret sig med et sådant mindre fartøj, ikke skal fratages muligheden for gennem denne lovgivning at få hjælp til at etablere sig med økonomisk rentable fiskerfartøjer, må der indføres en dispensationsordning, der kan sikre dette.

Et andet problem ved støtten til førstegangsetablering er måske også beløbsgrænsen på 5 mio. kr. Det er problematisk, idet det, man tilskynder til, er, at langt størsteparten af førstegangsinvesteringerne kommer under denne beløbsgrænse, og dansk fiskeri er og skal være andet end fiskeri fra enmandsfartøjer. Derfor finder vi, at denne økonomiske tilskyndelse til helt primært at investere i sådanne fartøjer er lidt uhensigtsmæssig.

Men overordnet set er lovforslaget dog med dets sigte på at forenkle lovgivningen og forbedre konsulentordningerne og fremme unges tilgang til erhvervet positivt. Det er bydende nødvendigt, at der gøres noget for at hjælpe fiskerierhvervet, og derfor vil vi også med hen-

syn til dette lovforslag arbejde meget konstruktivt i udvalget, og vi håber og regner med at kunne støtte forslaget, når det når til sin endelige udformning.

Lene Espersen (KF):

Formålet med lovforslaget er jo at fremme fornyelse og tilpasning inden for fiskerisektoren. Samtidig indebærer forslaget en forenkling, idet man samler bestemmelser, der før fandtes i tre love, i en enkelt lov. Som noget nyt etableres der en finansieringsordning for yngre fiskere, hjemmel til at gennemføre EU's fiskeprogrammer og mulighed for engangsydelser til fiskere, der forlader erhvervet. Endelig foreslås fiskerikonsulentordningen tilpasset.

Alt dette kan Det Konservative Folkeparti generelt tilslutte sig. Så vi ser indledningsvis meget positivt på lovforslaget. Men vi har dog en overordnet betænkelighed, idet vi egentlig mener, at ambitionsniveauet ikke er højt nok. Vi har nemlig den generelle anke, at nybygning inden for fiskeriflåden skal prioriteres langt højere, end nuværende lovforslag lægger op til. Med en gennemsnitsalder på 33 år er den danske fiskerflåde – for at udtrykke det mildt – klar til omfattende nyinvesteringer.

Det er derfor ikke nok at foreslå nogle lappeløsninger, som på årsbasis skal tilpasse flåden, og Det Konservative Folkeparti vil arbejde for, at man laver lidt mere langsigtede og dermed gennemtænkte planer for moderniseringsprocessen. Her tænker jeg først og fremmest på, om man ikke i højere grad kunne anlægge en flerårig betragtning, eventuelt en tiårig betragtning, på dette område.

Vi er også lidt skeptiske over for de i lovforslaget foreslåede metoder, der bruges til at gennemføre dette, men vi er enige i målene.

Vi står meget tvivlende over for etablering af endnu et rådgivende udvalg. Efter vores opfattelse er der ikke behov for flere knopskydninger inden for Fiskeriministeriets embedsmandsregi. Der er nok nærmere behov for handling, og det arbejde, som den handling kræver, kan de nuværende udvalg efter vores opfattelse fuldt ud klare.

Derudover har jeg en lang række spørgsmål, som kan blive besvaret under udvalgsbehandlingen, og jeg vil derfor nøjes med at fremhæve et par af Det Konservative Folkepartis betænkeligheder:

For det første er den foreslåede tilpasning af flådens kapacitet på 3 pct. årligt helt urimelig.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor ministeren har fundet det tal henne. Jeg vil godt understrege, at Det Konservative Folkeparti er villig til at tilpasse flådens kapacitet, men at fastsætte et magisk tal så håndfast er efter vores opfattelse en kende for socialdemokratisk.

Ligeledes er vi ikke tilfredse med den liberalisering, der lægges op til med hensyn til kapaciteten. Såfremt man skal tage en styring af fiskeriindsatsen alvorligt – og det mener jeg rent faktisk er fornuftig fiskeripolitik – er der behov for, at kapacitetsudvalget har indflydelse på flådekapacitetens udvikling.

Samtidig vil det være formålstjenligt, at ministeren gennemredigerer lovforslaget og dermed forholder sig til, om det skal hedde GT eller BRT. Det er jo ikke lige meget, om det er den ene eller den anden målestok, man benytter.

Ligeledes vil Det Konservative Folkeparti foreslå, at de tre ministerier, der i dag varetager EU-ordningen PESCA, som minimum får koordineret indsatsen bedre end i dag. Men allerhelst så vi, at man prioriterede ressourcerne ét sted.

Det er positivt, at der nu på linje med, hvad der sker i landbrugserhvervet, gøres noget for at tiltrække yngre kræfter til fiskerierhvervet. Dog mener Det Konservative Folkeparti, at der skal være en lempeligere dispensationsordning, idet man førstegangsetablerer sig glidende og ikke fra den ene dag til den anden.

Med hensyn til fartøjernes alder, kapacitet og kontantværdi vil Det Konservative Folkeparti foreslå så lempelige vilkår som muligt også her, idet for restriktive nedre grænser blot vil medføre en skævvridning af handelsværdien for den del af flåden, der så bliver tilladt for de yngre kræfter.

Desuden bør der vedrørende krav om uddannelse tages hensyn til, at fiskeruddannelsen endnu ikke er igangsat, og man bør derfor tage hensyn til denne forskydning ved først om mange år at stille krav om en fiskeruddannelse.

Endelig indeholder dette lovforslag alt for mange bemyndigelser, og her vil vi igen kræve en grundig juridisk vurdering.

Men overordnet ser vi positivt på lovforslaget og vil derfor forsøge at få besvaret den lange række af spørgsmål, som jeg her har stillet.

Kristen Touborg (SF):

SF finder, at der er nogle gode tiltag i det lovforslag, der er fremsat her, først og fremmest støtten til yngre fiskeres førstegangskøb af en kut-

ter. Vi finder, det er udmærket, at man her ligestiller fiskerierhvervet med landbrugserhvervet og indfører disse støtte- og lånemuligheder.

Også det andet større område, nemlig hjemmel til engangsvederlag til fiskere, der går ud af fiskerierhvervet, er en udmærket ting at tage fat på.

Men man må jo sige, at dansk fiskeri står med mange problemer, og overordnet vil jeg begynde med den bemærkning, at lovforslaget næppe løser de problemer i tilstrækkeligt omfang.

Problemerne er jo for det første en for stor fangstkapacitet, for det andet, at kutternes gennemsnitsalder er for høj – den er ca. 30 år, og fornyelse af fiskerflåden er absolut nødvendig – og for det tredje, at der er behov for, at fangsten kan opbevares og behandles bedre om bord, så man kan få en bedre kvalitet i land.

Og ser vi på fiskeindustrien, er der i forbindelse med mindstepriserne i EU og importen af billig fisk til fiskeindustrien store problemer, som umiddelbart ser ud til at være meget svære at løse.

Endelig er der jo problemet med den store mængde udsmid, som vi også skal have løst.

Vi er bange for, at selv om der er nogle gode tiltag i forslaget, vil det langtfra kunne løse de problemer, som dansk fiskeri står med. Vi synes ikke, lovens visioner har tilstrækkelig vægt til, at det kan klare de ting, der er behov for.

Vi ser gerne nogle mere grundlæggende ændringer inden for fiskerierhvervet. Vi tror, det er nødvendigt. Der er behov for at tænke mere langsigtet, end der er gjort i lovforslaget, og dér er jeg meget på linje med det, den konservative ordfører, fru Lene Espersen, sagde. Der skal større ting til, og der skal sættes mere ind.

Vi ser gerne, at der i stort omfang bliver mulighed for at give støtte til mindre kuttere. Vi ser gerne, at man sætter ind på den led, og da der jo altså stadig væk er for stor kapacitet, vil det nok være rimeligt også at se på de store kuttere i forbindelse med begrænsning af kapaciteten.

Men vi vil indgå i udvalgsarbejdet på positivt vis, og vi håber, at vi kan nå frem til noget, der er mere langsigtet end det, der ligger her.

Gunhild Husum (RV):

Formålet med lovforslaget er at fremme fornyelse og tilpasning inden for fiskerisektoren, idet loven vil medføre en forenkling af de tre allerede eksisterende love og samtidig tilpasser sig

ændringerne i EU's strukturordninger for fiskerisektoren.

Som fremme af tilgang af unge til erhvervet foreslås en finansieringsordning for første-gangskøb af fiskerfartøjer.

Endvidere indføres der hjemmel til gennemførelse af EU-initiativet PESCA, som går ud på at fremme omstillingen i de fiskeriafhængige områder.

Der oprettes et udvalg, som skal rådgive om langsigtede indsatsområder for udviklingen af fiskerisektoren og samtidig bidrage til en bedre sammenhæng mellem forskning og udvikling og de konkrete langsigtede investeringsbehov i sektoren.

Og der indføres mulighed for engangsydelser til fiskere, som forlader erhvervet.

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Annette Just (FP):

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at alle vil det bedste for fiskerierhvervet. Jeg er heller ikke et sekund i tvivl om, at det bedste, vi kunne gøre for fiskerierhvervet, var at gøre det frit. Essensen i at være fisker er faktisk, at man ønsker at kunne fiske frit og være sin egen herre.

Og hvad er det så, dette lovforslag gør – ud over alt det pæne, at det samler flere love i én og får gjort vores lovgivning up to date med EF-direktiverne? Alt det er meget pænt og fint, men derudover er der altså en ganske særlig fin idé med det, således som der har været det i de sidste to lovforslag fra Fiskeriministeriet – det er med fuldt overlæg, jeg bruger ordet Fiskeriministeriet i stedet for fiskeriministeren – og den er, at der nu skal være bemyndigelser, således at man med ministerens underskrift kan få det igennem, som man ønsker, uden alt for megen distraherende debat i Folketinget.

Jeg kan godt se, at det må være distraherende. Man risikerer, at ordførerne for alle partierne ringer til fiskeriorganisationer osv. og spørger: Hvilken betydning har det her? Hvor er vi i Danmark gået længere, end det er nødvendigt? Hvordan kan vi gøre det således, at vi også giver fiskerne en mulighed for at overleve?

Det er den slags spørgsmål, politikere stiller. Men hvis man er rigtig smart, siger man bare: Det er ministeren bemyndiget til at gøre! Så er der nemlig ikke en kat, der kan komme bagefter og sige: Hov, det var ikke så godt. For så kan man blot svare: Jamen det har I jo sagt ja til.

Det er faktisk essensen i det bemyndigelses-lovforslag, som ligger her, og det må ministeren

vel også give mig ret i, for i to tredjedele af forslaget står der, at det er op til ministeren at komme med den og den retningslinje og den og den forordning.

Vi kan ikke være det bekendt. Vi kan simpelt hen ikke være bekendt at stå her i Folketinget og sige: Vi overlader det til administrationen at beslutte, hvad det er, vi som folkevalgte skal bestemme. Det er faktisk det vigtigste i det forslag. Det var det måske også i det tidligere, og dér blev det også sagt mange gange.

Der er ikke én politiker, der vil sige noget ondt om, at unge fiskere skal have mulighed for at starte i erhvervet. Tværtimod ønsker vi dem alle sammen held og lykke, fordi vi meget nødtigt vil se, at alle fiskerne er nogle gamle gnavpotter, der snart går på pension. Vi vil gerne have et fiskerierhverv, der fungerer og fisker friske fisk til vores middagsborde, og som også fremover er levedygtigt. Men det er ikke det, dette lovforslag går ud på; det går ud på at give ministeren en masse bemyndigelser.

Så kan man diskutere, om de skibe, fiskerne skal have mulighed for at sejle med, maksimalt skal være 10 år gamle, og hvor gammel en ung fisker må være, og hvad ved jeg. Jeg har jo lige måttet konstatere, at jeg ifølge dette lovforslag er for gammel til at være ung, men o.k., jeg vil heller ikke være fisker.

Vi vil arbejde positivt med dette lovforslag, vil jeg godt hilse og sige, men vi vil altså have klarhed over, hvad der reelt ligger i det for det danske fiskerierhverv, og ikke blot, hvad der er bagtanken i et ministerium.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg synes, der i den fiskeripolitiske debat er kommet en rigtig ubehagelig vane, som tager afsæt i, at der nok sidder nogle mennesker i en eller anden statslig administration, som vil fiskerne det dårligt: uhørte angreb på angreb på angreb på embedsmænd, som ikke har skyggen af en chance for at forsvare sig. Man kan på en helt urimelig måde konstatere den i nyhedsdebatten i dagbladene og i organisationernes egne aviser, og nu findes den altså også på Folketingets talerstol.

Jeg vil advare ganske kraftigt imod denne vane. Nogle af de udokumenterede angreb, som vi i stigende omfang har kunnet konstatere i nogle måneder, er helt uhørte. Jeg tager meget kraftigt afstand fra det. Det er sådan, at embedsmænd selvfølgelig gør det, som man som mini-

ster tager ansvaret for og bemyndiger til, og ministeren står til ansvar for det over for Folketinget.

Derfor synes jeg, den tendens, der er til måske specielt inden for denne sektor i uhæmmet og usaglig grad at gå efter embedsmændene, snart burde holde op, og jeg vil benytte denne anledning, hvor jeg for første gang oplever den på Folketingets talerstol, til helt klart at præcisere, at den er urimelig, og at den ikke hører nogen steder hjemme.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det, der også fik mig herop, var fru Annette Justs hykleriske indlæg, og når jeg kalder det et hyklerisk indlæg, skal jeg selvfølgelig også dokumentere det:

Det var for det første en mistænkeliggørelse.

Det lovforslag, der her er fremsat, lægger faktisk op til, at der er mulighed for, at hvis man får tingene til at passe sammen, kan man nå meget, meget langt i retning af et frit fiskeri.

Det er jo klart, at man sagtens kan blive ved med det hykleri, at det bare er, fordi man ikke kan få lov til at fiske, at man ikke kan tilpasse sig og overleve! Nu lægges der ud fra de fangstmuligheder, der kendes, og som vi har nogle internationale forpligtelser over for, op til at få skabt balance her – og så skal vi alligevel høre det!

Men fru Annette Just sagde faktisk i sin afsluttende bemærkning, at hun havde brug for mere oplysning og mere viden om, hvad der er det grundlæggende i det, regeringen lægger op til i sin fiskeripolitik, og efter de angreb, fru Annette Just er kommet med imod denne regering, kan jeg godt forstå, at hun har behov for det for at kunne udtale sig om den slags ting. Men hvis fru Annette Just vil fiskernes vel, tror jeg, det var klogt, at hun gav sig til at læse lovforslaget og virkelig prøvede at være medspiller i stedet for at opføre sig på den dér opportunistiske måde, for jeg tror ikke, det tjener erhvervet en døjt.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg er da ked af, at jeg er så uenig med hr. Ole Vagn Christensen; det er jeg faktisk. Jeg tror jo på, at det tjener erhvervet en døjt, som hr. Ole Vagn Christensen nu udtrykker det. Så kan man jo spørge, om det er særlig positivt eller ej! Jeg tror rent faktisk, at fiskerne ville være glade,

hvis de vidste, hvad det var, regeringen ønskede med fiskerierhvervet, og ikke skulle stå med en lovgivning, der siger, at der gives bemyndigelse til det ene og det andet, og at man i øvrigt kan finde ud af det hen ad vejen. Jeg tror, fiskerne ville være glade for lidt mere af den åbenhed, som vi har talt utrolig meget om.

Og jeg kan godt forstå, at ministeren skynder sig herop og klart siger: Sådan kan man ikke behandle embedsmændene, for det er mig, der står med ansvaret. Det er jeg enig i, og det er utilstedeligt af mig at gøre, som jeg gør, og ministeren har oplevet det før, og jeg bliver ved med at gøre det. For jeg har ingen garanti for, at ministeren bliver ved med at være minister, i hvert fald fiskeriminister. Det har jeg ingen garanti for, og det har ministeren heller ingen garanti for. Det er der faktisk ingen i Folketinget der har garanti for. Det eneste, vi ved, er, at det plejer at skifte på et eller andet tidspunkt – til det ene eller til det andet.

Men så længe vi har bemyndigelsesgarantier, går de jo videre. De går i arv. Det eneste, der følger med – undskyld at jeg siger det så direkte én gang til – er embedsværket. Derfor er embedsmændene i virkeligheden de eneste, der ved, hvad der er konsekvensen af det.

Hvis jeg nu ville være rigtig uartig, kunne jeg sige: Tænk, hvis det nu er en SF'er, der bliver minister næste gang! Det må dog aldrig ske; det skal være sagt med det samme. Hvad kunne vi så ikke risikere af økologiske tiltag, så fiskerne kunne risikere at blive sat fuldstændig fra arbejdet?

Derfor ønsker jeg en lovgivning, hvor fiskerierhvervet ligesom andre erhverv kan se, hvad det er, der gælder, og jeg ønsker ikke en sådan harmonikalovgivning.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg må jo konstatere, at fru Annette Just fortsatte i det samme spor. Jeg havde heller ikke forventet andet. Det er jo sådan set den dialogform, man ønsker. Jeg synes bare, det er beklageligt, at man formidler den videre og derfor i virkeligheden skaber modsætninger, og at den situation faktisk direkte medfører en monolog, hvor der med den viden, som fru Annette Just ligger inde med, og som jeg har forstået er meget lille på det område – det skal jeg beklage, men det håber jeg der bliver gjort noget ved – i stedet var brug for en dialog. Vi så meget gerne, at der var en dialog med fiskerierhvervet, og det ved jeg også

at ministeren gør, og det er nødvendigt for hele erhvervets vedkommende, hvis man både skal have det ene og det andet til at fungere og det skal være den maksimale økonomi, der kommer ud af det. Derfor ser jeg frem til, at man får et andet syn i Fremskridtspartiet, men det er selvfølgelig for meget at forlange.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg er nødt til at sige til hr. Ole Vagn Christensen, at der er intet, der kan genere mig mindre end en god fight med en socialdemokrat her fra Folketingets talerstol, når det er en ærlig fight. Men der er noget, der generer mig, og det er, når vi under en diskussion om et lovforslag prøver at sige, hvad det er, vi mener, og man så blot siger: Det er, fordi den pågældende ikke ved noget om det.

Jeg ved faktisk en hel del om fiskerierhvervet, og jeg er i øvrigt utrolig positiv over for forslaget, men jeg sagde, at Fremskridtspartiet ikke kan gå ind for bemyndigelseslovgivning, og så begrundede jeg det, og jeg brugte i øvrigt min taletid til at diskutere bemyndigelseslovgivning, og det er jeg i min fulde ret til, så det vil jeg have lov til at blive ved med.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Ole Vagn Christensen har ordet for en kort bemærkning, og så er denne lille ordveksling nok ved at være afsluttet.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er jeg helt enig med den fungerende formand i.

Selvfølgelig kan man anfægte, om bemyndigelser går for langt, men det grundlæggende er det fiskeripolitiske. Det er jo det, der ligger til grund for forslaget, og derfor håber jeg, at den positive ånd, som fru Annette Just her til sidst har givet udtryk for, også er den, vi møder fremover, og den, man vil give videre til fiskerne, så vi alle sammen medvirker til at få mest muligt ud af denne situation.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Inden jeg går over til min ordførertale om forslaget, vil jeg godt lige komme med nogle bemærkninger om den dialog – eller måske mangel på samme – der har været:

Jeg forstår udmærket, at landbrugsministeren reagerer, som han gør. Jeg synes ikke, det frem-

mer nogen som helst politisk debat, at man som væsentligste argument mistænkeliggør embedsmænd. Og det kan ikke være særlig fremmede for afklaringen og forståelsen og for den politiske stillingtagen, som er vores opgave her i Folketinget. Vores opgave er at tage stilling til politiske spørgsmål.

Jeg kunne også forstå, at fru Annette Just til sidst faldt lidt ned og begyndte at tale om, at bemyndigelseslovgivningen var forslaget indhold. Men det har jo ikke noget med en mistænkeliggørelse af embedssystemet at gøre. Så jeg kan fuldt ud støtte de kommentarer, landbrugsministeren havde i den anledning, og jeg vil anbefale, at det bliver politikken, vi kommer til at diskutere, og ikke mistænkeliggørelser.

Hvis jeg skal vende tilbage til lovforslaget, som det foreligger, vil jeg sige, at hovedforslaget jo går ud på at fremme en strukturudvikling, og at det er rigtigt, at der gives afgørende bemyndigelser. Man kan sige, at det på nogle områder næsten er sådan, at man lægger det op til landbrugsministeren at træffe de afgørelser, som godt nok i visse situationer skal over Europaudvalget, men som trods alt lægger hjørnestenen i fiskeripolitikken.

Det, der bekymrer mig ved dette forslag, er, at det også gælder så afgørende ting som f.eks., i hvilken retning strukturudviklingen skal gå. Det bør være Folketinget, der beslutter det og lægger retningslinjerne for det.

Ønsker man f.eks. at fremme et fiskeri, der har et mindre energiforbrug? På alle andre områder diskuterer vi under meget store debatter at reducere CO₂-udslippet, og derfor var det selvfølgelig rart at vide, i hvilken retning man ønsker strukturen udviklet. Er det den del af flåden, der har det største energiforbrug pr. kg fisk, som den slæber i land, man skal fremme? Eller skal man faktisk ikke, når det drejer sig om strukturudvikling, også lægge det syn til grund, at man gerne vil fremme den del af fiskeriet, der har det mindste energiforbrug? Det er den ene side af det.

Den anden side er, at man ved sådan en økonomisk støttepolitik også kommer til at fremme den del af fiskeriet, der er mere miljøskånsom i sin måde at fiske på og med hensyn til de fiske-redskaber, der anvendes.

Det er vigtige ting at få som grundlag for en stillingtagen til, hvilke kuttere og nybygninger man ønsker at fremme, og det er jo det, der kan ske med netop det lovforslag, vi har her.

Og dér vil jeg sige, at det, der var fremme i det første udkast, hvor man begrænsede finansieringsordningen for yngre fiskere, som jo minder meget om de ordninger, der er for yngre jordbrugere, havde man lagt en begrænsning på 10 år, og det syntes jeg var yderst betænkeligt, for hvis man havde fastholdt det, ville det betyde, at det kun var de kuttere, der er bygget inden for de sidste 10 år, yngre fiskere ville kunne få støtte til at overtage, og mange af de både, som egentlig er de mest skånsomme i fiskeriet, og som er dem, der har det mindste energiforbrug, er jo netop de ældre både, og det er især snurrevodskutterne, hvor den gennemsnitlige alder er over 30 år, og det er samtidig den del af flåden, der har haft den største tilbagegang.

Jeg så gerne, at ministeren som grundlag for en ordning som denne her lagde frem, hvilke dele af flåden man vil fremme, om det f.eks. er snurrevodskutterne, som altså også er dem, der har det mindste energiforbrug. Men som sagt er de helt nede på et antal på 141 nu, og der skal snart katastrofehjælp til for at undgå, at det netop er de både, der står for den største oplægning.

Når man ser på bevillingsstøtten, kan man derfor sige, at det i hvert fald er vigtigt at fastholde loftet på 5 mio. kr. Og det er vigtigt at til-lade, at bådene har en høj alder, i hvert fald op til 30 år, så man også omfatter de mange udmærkede både, der er snurrevodskuttere.

Jeg kunne også godt tænke mig, at man delte det op i en støtteordning for nybyggeri og en støtteordning for brugte kuttere og så satte beløbene for brugte kuttere væsentligt ned, for så var man i hvert fald sikker på, at det var den del af flåden, de unge kunne komme ind i, og så måske fastholdt beløbene på 5 mio. kr. til nybygninger og så også fik sat noget nybyggeri af f.eks. snurrevodskuttere i gang og dermed fik det genindført i fiskeriet og givet det nogle fordelagtige vilkår.

Derfor mener jeg, at der snart er brug for en melding fra regeringens side, også i forlængelse af det lovforslag, vi havde før, og på samme måde som der er det for landbrugets vedkommende, hvor ministeren jo klart har sagt, at han gerne vil medvirke til at fremme den økologiske produktionsmåde. Her savner jeg en klar melding fra ministeren om, hvad hensigten med strukturudviklingen er.

Hvilken del af flåden ønsker man at fremme? Og hvilke fiskerireformer? Er det de skånsomme fiskerireformer, man vil fremme? Og hvilken del

af flåden ønsker man at fremme, hvad angår energiforbruget?

Det, der er afgørende for vores endelige stillingtagen til lovforslaget, er, hvilken retning fiskeriet skal udvikle sig i.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Må jeg starte med at sige tak for det, som jeg synes har været en både positiv og engageret debat fra ordførernes side. Og det forstår jeg godt, for det er faktisk ret afgørende lovgivning, vi er i færd med at behandle her.

Jeg vil ikke driste mig til at kalde det fiskeriets grundlov eller noget, der ligner det. Men hvordan vi tilrettelægger netop denne lovgivning, vi er i gang med, er noget, der får fundamental betydning i de år, der kommer.

Ordet frit fiskeri er også blevet nævnt i debatten i dag, og man ser det ofte nævnt, når man følger debatten i medierne osv. Må jeg godt sige om det, at jeg tror, at der er nogle, der går lidt fejl af hinanden dér. Jeg tror ikke, at der er nogen med kendskab til dansk fiskeri, der tror på frit fiskeri i ordets egentlige betydning på den måde at forstå, at man kan have det antal både, som man måtte have lyst til, og man må have den maskinkraft og det grej, som man måtte have lyst til. Hvis vi tillod det, var der ikke noget, der hed morgendagens fiskeri.

Men det betyder ikke, at fiskeriet som sådan på sigt ikke kan blive mere frit end det, vi kender i dag. Jeg har været meget optaget af at forsøge andre reguleringsformer, som på en eller anden måde giver en større frihed i hverdagen end de mere gængse, vi har kendt i en årrække. Jeg tror nemlig, at det er vigtigt, at vi adskiller de to debatter, for den sidste debat synes jeg er konstruktiv og fremadrettet.

Vi står med det her lovforslag over for, at der i en kombination af offentligt og privat initiativ og også EU-midler skal investeres et forholdsvis stort milliardbeløb i dansk fiskeri i de kommende år.

Det er korrekt, som nogle ordførere har givet udtryk for, at vi med dette lovforslag selvfølgelig ikke løser alle de problemer, der måtte være, men jeg vil dog trods alt sige, at hvis det er rigtigt skruet sammen – som jeg mener, at lovforslaget her er – kan vi tage fat på væsentlige dele af det og også nogle helt afgørende dele.

En af de ting, som det er afgørende vigtigt, at vi får fastholdt, og som har betydet, at der nu er nogle fiskere, som kan se, at det går lidt i den

rigtige retning, er, at vi har balance imellem den kapacitet, vi har, og de fiskemuligheder, vi kan se i de år, der kommer. Hvis vi ikke holder den balance, måske oven i købet indskrænker den, som vi kender det i dag, vil der kun ske det, at vi fordeler fattigdom.

Når der er nogle havne, hvor vi kan se, at talene nu ikke bare går nedad og nedad og bliver dårligere og dårligere, er det netop, fordi vi er ved at få tilpasset kapaciteten i forhold til fangtmulighederne. Men vi har ikke nået nok på det område. Det, der selvfølgelig må være målet for alle os, der er engageret i denne debat, er, at det er rentabelt, at det er fornuftigt, at man, når man tager ud at fiske, kan have en fornuftig årsindtægt ved det, osv.

Derfor synes jeg, at de elementer, der ligger i lovforslaget, og som handler om, at vi, samtidig med at vi erkender, at gennemsnitsalderen for flåden nu nærmer sig noget, som begynder at blive betænkeligt, og som betyder, at vi skal have ny kapacitet ind, uden at det sker på bekostning af, at vi så får overkapacitet igen og dermed ubalance i tingene, er rigtigt set.

Samtidig siger vi, at vi også stadig væk skal give mulighed for – og den strategi skal følges – at hjælpe ældre fiskere ud af erhvervet på en ordentlig og en værdig måde, og så skal vi have plads til de yngre. Det gør vi ved at give yngre fiskere den mulighed, vi kender fra landbrugsområdet – de, der har fulgt det i en årrække, ved, hvilken stor betydning det har haft for dansk landbrug – og som jeg er sikker på er rigtigt strikket sammen.

Med de ambitioner, som jeg også hørte stort set alle ordførere have på fiskeriets vegne, kan yngre fiskeres lån få lige så stor betydning i de år, der kommer, på fiskeriområdet, som yngre landmænds lån har haft på landbrugsområdet.

Jeg synes, at der er grund til at takke, også fordi ordførerne har været så detaljerede, så engagerede i det. Jeg oplever, at der her måske er en ting, som et bredt flertal i Folketinget kan

forenes om, og som kan være det, der viser vejen fremad for dansk fiskeri.

Skulle det blive slutresultatet, vil jeg som minister sige mange tak. Jeg vil undervejs forsøge at bidrage til det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (24/1 96):

Udtræder: Niels Højland (FP)

Nyt medl.: Annette Just (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 26. januar 1996, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.14